

[K. Axel Nielsen.]

eller partier. Så vidt jeg har forstået, har — af indlysende hensyn — ingen i øjeblikket villet tage noget initiativ.

Vagn Bro: Angående det rent formelle i denne sag kan jeg henholde mig til det ærede medlem, der nys har haft ordet. Det, vi drøfter, er jo beretningen for 1958, og den af det ærede medlem hr. Aksel Larsen nævnte sag, den såkaldte Blechingbergsag, kommer i næste beretning. Men jeg vil sige, at jeg personlig nærer ikke skygge af tvivl om, at vi vil få lejlighed til at drøfte denne omfattende og, det tør jeg også sige, særdeles oplysende redegørelse, som folketingets ombudsmand har givet for disse problemer, når tiden dertil er inde og hensyn af personlig art ikke længere gør sig gældende.

Bøgholm: Jeg kan ganske henholde mig til, hvad der er sagt af partiet venstres ordfører. Det er ligetil, at en sag som Blechingbergsagen på baggrund af den beretning, der foreligger fra ombudsmanden, og på baggrund af statsministerens redegørelse i folketinget vil blive bragt frem til drøftelse på ny, og det er lige så naturligt, at denne drøftelse ikke kan finde sted i øjeblikket. Formelt er det rigtigt, som den ærede socialdemokratiske ordfører sagde, at det slet ikke er det, den i dag foreliggende sag drejer sig om; ydermere er der, som det også er sagt, personlige hensyn at tage, der gør, at en drøftelse af denne karakter naturligvis ikke hører hjemme i dag.

Aksel Larsen: Jeg er tilfreds med de svar, jeg har fået. Jeg forstår, at på et mere belejligt tidspunkt, men ganske vist inden der er gået et år, vil denne sag komme til behandling i folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til folketingsbeslutning, sålydende:

„Folketinget tager folketingets ombudsmands beretning for året 1958 til efterretning“,

vedtoges uden afstemning.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2613, fremsættelsen i tidenden sp. 2115).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov for Færaerne om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2617, fremsættelsen i tidenden sp. 2117).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Dupont: Det af den højtærede indenrigsminister fremsatte lovforslag om ændringer i loven om bekæmpelse af kønssygdomme er i sit indhold i realiteten en forlængelse af den bestående lovgivning herom. Den eneste ændring, der er tale om, vedrører spørgsmålet om, at en tvangsindlagt person, der i henhold til lovens regler har fået afslag på begæring om udskrivning, skal oplyses om, at han kan få spørgsmålet forelagt retten til afgørelse. Det bestemmes i § 17, stk. 4, at det er sygehuslægen, der træffer afgørelsen om udskrivning; det er derfor en fejl, når det ved loven af 11. juni 1954 er blevet pålagt politiet og ikke sygehuslægen at henlede vedkommendes opmærksomhed på adgangen til domstolsprøvelse. Derfor foreslås ændringen i stk. 5, således at dette forhold berigtiges. Det er ligeledes naturligt, at det tilføjes i § 21, at tiltalte på begæring kan forlange sig beskikket en forsvarer, hvis der er tale om idømmelse af fængselsstraf.

En forlængelse af loven til 1962-63 synes også at være rimelig, idet man fortsat må være interesseret i at have en lovgivning, der giver regler for smitteopsporing og pligt til at underkaste sig lægebehandling. Selv om de nye behandlingsmetoder, bl. a. med penicillin, har betydet nedgang i antallet af kønssygdomme, er nedgangen jo ikke større, end at sundhedsautoriteterne fortsat ønsker lovgivningen opretholdt, ganske særlig da man ikke kan forvente forslag om ændringer i lovgivningen om prostitu-

[Dupont.]

tionen fremsat i indeværende folketingsår. Jeg kan derfor på min gruppes vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Da loven af 1947 om bekæmpelse af kønssygdomme ikke gælder for Færøerne og man efter indstilling fra landslægen gennem Færøernes landsstyre har fremsat begæring om, at tilsvarende regler også kommer til at gælde for Færøerne, kan jeg anbefale det af den højtærede indenrigsminister herom fremsatte lovforslag. Det er som andre færøske lovforslag tilpasset de særlige forhold og vil betyde, at man ligesom i det øvrige rige vil få bedre muligheder for at opspore smitekilden. Selv om kønssygdommene ikke er særlig udbredt på Færøerne, vil det netop under hensyn til, at det ofte har været svært at opspore smitekilden, være rimeligt, at landslægen gennem de her foreslåede regler får bedre muligheder.

På min gruppes vegne kan jeg anbefale også dette lovforslag — gerne for begges vedkommende uden udvalgsbehandling.

Skov Jørgensen: Jeg skal med de motiveringer, som det ærede medlem hr. Dupont lige har fremført, på mit partis vegne anbefale en gennemførelse af lovforslaget om ændringer i lov om kønssygdomme. De i § 1 foreslåede ændringer er jo af rent redaktionel karakter, og med hensyn til i løbet af 3 år at vende tilbage til en revision af loven er det rimeligt, at vi tager en lov af så indgribende en karakter som denne op med mellemrum og ser på den.

Endelig ønsker jeg, da det ærede medlem hr. Johan Poulsen ikke kan være til stede, at anbefale lovforslaget for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme, der faktisk er en ikraftsættelse af den danske lov for Færøerne.

Vi har i det sidste år vedtaget en række love, der har bragt den færøske lovgivning på linje med den danske, og jeg betragter denne udvikling som ganske glædelig. Jeg

skal på mit partis vegne anbefale disse 2 lovforslag.

Poul Claussen: Det er nu tredje gang, vi siden 1947 forlænger denne lovgivning, og jeg kan ikke lade være med at give udtryk for, at den praksis, man har her i det høje ting, med kun at give lovene begrænset gyldighed, og som forårsager, at vi den ene gang efter den anden skal tage lovforslag op, hvori man bare foreslår at forlænge fristen, i virkeligheden er ganske irrationel. Jeg kan ikke se, at en lovgivning af denne art med absolut nødvendighed skal have en bestemmelse om revision hvert 4.-5. år, da det jo på ethvert givet tidspunkt er en regering muligt at fremsætte et forslag om lovændring, selv om der ikke er en sådan frist.

Når jeg har givet udtryk for dette, vil jeg derefter gerne give tilslutning til lovforslaget, som det foreligger. Det er et par, man kan måske sige skønhedsfejl i loven af 1947, man herved retter, og det kan vi kun være tilfredse med.

Tilsvarende anbefaling kan jeg give lovforslaget for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme. Det er et betydelig mindre påtrængende problem dér, end det er her nede hos os, men når de ønsker det og det er rimeligt, så forekommer det mig at være helt nødvendigt endda at give denne lov, således at de kan have de samme muligheder for at opspore smitekilden, som vi har ifølge loven af 1947.

Jeg kan altså på mit partis vegne anbefale de 2 foreliggende lovforslag til hurtig behandling.

Baunsgaard: Jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale det første lovforslag til en hurtig og velvillig behandling og til vedtagelse i det høje ting.

Det lovforslag, der tager sigte på bekæmpelsen af kønssygdomme på Færøerne, kan jeg også tiltræde. Det bygger på de samme principper som loven af 1947, og de afvigelser, det indeholder, tager jo sigte

[Bauusgaard.]

på Færøernes specielle forhold. Da lovforslaget er anbefalet af landsstyret på Færøerne, kan jeg tilslutte mig det af det ærede medlem hr. Dupont udtrykte ønske om, at forslagene går videre uden udvalgsbehandling.

Kristian Kristensen: Jeg skal på retsforbundets vegne og uden yderligere argumenter end dem, der er anført af tidligere ærede ordførere, tilsige retsforbundets medvirken til sagens behandling og de to lovforslags vedtagelse.

Petra Petersen: Den kommunistiske gruppe har ikke noget at indvende imod de to foreliggende lovforslag. De to ændringer, der foreslås til loven af 1947, synes vi er rimelige, og vi har ikke noget imod at være med til at udskyde den egentlige revision af loven til 1962-63. Også lovforslaget, der omfatter Færøerne, kan vi tiltræde.

Men når vi nu diskuterer disse to lovforslag, synes jeg, det spørgsmål trænger sig på, om det ikke vil være rimeligt snart at få en lovgivning af lignende art som den, vi her diskuterer, for Grønlands vedkommende. De beretninger, man får fra Grønland, tyder på, at en lovgivning af lignende art er tiltrængt dér, selvfølgelig tilpasset efter grønlandske forhold. Vi husker jo, hvordan kønssygdommenes antal steg stærkt her i landet under krigen og besættelsen; vi ved, at der i dag befinder sig fremmede tropper i Grønland, og at der er mange danske arbejdere, der for et kortere eller længere tidsrum opholder sig i Grønland og derved er medvirkende til at øge risikoen for kønssygdomme. Jeg mener, at vore grønlandske landsmænd har krav på en lovgivning som denne til bekæmpelse af smitte og smittespredere.

Jeg vil dog gerne knytte et par bemærkninger til det første lovforslag. Vi har som sagt ikke noget imod at udskyde revisionen. Ministeren nævner ikke, hverken i sin fremsættelsestale eller i bemærkningerne til lovforslaget, noget tal for stigningen i antallet af kønssygdomme igennem de sidste år. Jeg vil mene, at selv uden den stedfundne stigning ville det være uheldigt at svække agt pågivenessen. Men antallet af tilfælde er altså stigende, og i den anledning vil jeg

gerne spørge, om ikke betænkningen fra det udvalg, som justitsministeren i sin tid nedsatte vedrørende bekæmpelsen af prostitutionen, for længst burde have været diskuteret her i tinget. Ministeren siger jo, at man kan ikke vente et lovforslag derom i denne samling. Vi må vist erkende, at prostitutionen og den vel ikke mindre farlige halvprostitution flourer selv i landets mindste flækker. Naturligvis er den værst her i København. Vi har for nylig gennem dagspressen set, at politiinspektør Jersild har oplyst, at sædelighedspolitiet i året 1959 har anholdt 600 kvinder; deraf var de 107 under 18 år. Politiinspektøren siger, at af disse kvinder kom de 300 fra provinsen; det vil altså sige, at en stor del af de unge kvinder, der søger ind til hovedstaden for at opleve denne, går til grunde. Det er efter min mening en meget farlig udvikling, for ikke alene er disse unge halvprostituerede farlige smittespredere, men de ødelægger deres liv og fremtid. Var det ikke påkrævet, at den højtærede justitsminister så noget strengere på disse forhold? Opgaven er jo ikke at straffe, men at hjælpe disse unge ind på den rette vej.

Politiinspektør Jersild kalder disse unge for barpiger; i andre kredse kalder man dem for amerikanerpiger. Navnet betyder i denne forbindelse i og for sig ikke noget; kernen er, at disse unge piger lever i halvprostitution. Der har mellem år og dag været ganske utrolige ting fremme om de såkaldte amerikanerbordeller eller -hoteller, hvad man så vil kalde det, ting så rystende, at man skulle tro, at myndighederne gik rundt med lukkede øjne. Det er her, jeg mener justitsministeren bør kigge lidt på forholdene. Meget har vi ofret på NATOs alter, men vi skal vel ikke også ofre vore unge piger? Nu ved jeg vel, at det selvfølgelig ikke alene er amerikanske orlovsoldater, der er årsag til, at så mange unge piger kommer i konflikt med sædelighedspolitiet, men som sagt: der har været så rystende ting fremme, at det ikke kan lades ude af betragtning. Jeg tror, det ville være en støtte for sædelighedspolitiet, om myndighederne, også gennem lovgivningsmagten, tager dette spørgsmål alvorligt op.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg takker for den velvillige behandling.

[Indenrigsministeren.]

Det ærede medlem hr. Poul Claussen berørte det spørgsmål, om det nu også var nødvendigt at indsætte disse revisionsbestemmelser i denne og andre love. Jeg må sige, at jeg egentlig er enig med det ærede medlem i, at en lov jo altid kan tages op til revision, hvis det findes påkrævet, og jeg kan ikke se, at det er absolut nødvendigt med disse bestemte terminer for en revision. Men naturligvis forstår man, at folketinget ved vigtige love kan have en vis ængstelse for, at revisionsspørgsmålet ikke skal blive taget op, og det er vel derfor, man indsætter disse bestemmelser. Med hensyn til den lovgivning, vi her behandler, har der ikke været forhold, som har givet sundhedsmyndighederne ønske om at få den revideret, og det er derfor, man foreslår udskydelsen.

Det ærede medlem fru Petra Petersen rejste spørgsmålet om grønlændernes forhold. Det hører til dels hjemme under Grønlandsministeriet, men naturligvis har sundhedsmyndighederne i Grønland og for så vidt også herhjemme opmærksomheden henvendt på, hvilke foranstaltninger man eventuelt vil kunne foreslå, og hvilke man kan iværksætte med hjemmel i de nuværende love. Sådanne foranstaltninger vil naturligvis blive overvejet og foreslået i det omfang, man finder nødvendigt og rimeligt.

Dernæst efterlyste det ærede medlem et forslag fra justitsministeren angående prostitutionen. Jeg har af justitsministeren fået oplyst, at spørgsmålet er til behandling i straffelovskommissionen, og derfra er det ikke kommet tilbage endnu. Men når kommissionen har afgivet betænkning vedrørende sagen, vil man naturligvis tage stilling til, om der skal en ny lovgivning til på dette område.

Med hensyn til det specielle spørgsmål, der her blev rejst, om visse uheldige forhold vedrørende unge kvinder, som kommer her til København, og amerikanske orlovssoldater og lignende, mener jeg, at man må henvise til, at politimyndighederne også ifølge den nuværende lovgivning har beføjelse til at gribe ind; og hvad der kan gøres af de institutioner, der beskæftiger sig med unge kvinders forhold — såvel statslige som private institutioner — regner jeg med bliver gjort.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statens husholdningsråd.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2629, fremsættelsen i tidenden sp. 2118).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Viola Nørlov: Det længe ventede forslag til lov om revision af loven om statens husholdningsråd er i dag til behandling. Jeg skal kort nævne baggrunden for, at en revision af loven er en nødvendighed.

I 1935 startede statens husholdningsråd med et beskedent budget et forsøgsarbejde, der gennem årene blev til stor gavn for mange hjem i by og på land. I flere år arbejdede rådet under meget trange forhold, der til sidst gjorde det nødvendigt at få nye og større lokaler. Da husholdningsrådet i sin tid fik bevilget 500 000 kr. af Benton Mody-pengene med den klausul, at de skulle bruges til apparatur, kom der skred i tingene. Enhver med noget kendskab til rådets arbejde erkendte, at skulle det udbygges, måtte der flere, større og bedre lokaler til. Jeg mindes indenrigsminister Aksel Møllers besøg i lokalene i Vester Voldgade, hvor han udtalte sig meget anerkendende om rådets arbejde.

Gaven på de 500 000 kr. var medvirkende til, at beslutningen blev taget om en bygning til statens husholdningsråd på Amagerfælledvej. Så skulle alt være i den skønneste orden, da betingelserne for et udvidet forskningsarbejde nu var til stede; men så meldte andre besværligheder sig. At et større forsøgsarbejde skulle kunne gennemføres med den samme bevilling, man havde haft i Vester Voldgade, kan enhver sige sig selv ikke kunne holde stik, og derfor søgtes der ganske naturligt om en tillægsbevilling. Finansudvalget ønskede ikke at gå med til denne bevilling, men foranledigede, at forvaltningsnævnet foretog en undersøgelse og afgav en rapport, der foreslog en om-